

Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο κι ο Μακρυγιάννης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο σε ελληνικό σπίτι στολίστηκε στην Πλάκα. Όταν το είδε ο Μακρυγιάννης είπε: «Τα δέντρα μου εγώ δεν τ' αφήνω να φυτρώσουν μέσα στην κάμαρα! Μόνο τ' άρματά μου φυτρώνουν εκεί»

Το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο σε ελληνικό σπίτι στολίστηκε το 1843 στην Πλάκα, στο σπίτι του διπλωμάτη Ιωάννη Παπαρρηγόπουλου. Επρόκειτο για έλατο που ξεπερνούσε τα δύο μέτρα και κοσμούσε τη μεγάλη αίθουσα του σπιτιού. Ήταν στολισμένο με κεράκια και στολίδια που είχε αγοράσει ο Παπαρρηγόπουλος από τη Ρωσία, σε ένα από τα πολλά του ταξίδια, καθώς ήταν γενικός πρόξενος της Ρωσίας στην Ελλάδα και σε μικρή ηλικία είχε σπουδάσει νομικά στη Μόσχα.

Την παραμονή των Χριστουγέννων οι Αθηναίοι κατέφθναν στο σπίτι του Παπαρρηγόπουλου για να θαυμάσουν το δέντρο και να του ευχηθούν Καλά Χριστούγεννα. Όταν ο Μακρυγιάννης είδε το εντυπωσιακό δέντρο κούνησε το κεφάλι του και είπε: «Ωραίο είναι, κυρ-Γιάννη. Και του χρόνου να είμαστε καλά.

Αλλά τα δέντρα μου εγώ δεν τ' αφήνω να φυτρώσουν μέσα στην κάμαρα! Μόνο τ' άρματά μου φυτρώνουν εκεί».

Το στόλισμα του δέντρου ως χριστουγεννιάτικο έθιμο ήρθε στην Ελλάδα μετά την έλευση του Όθωνα και των Βαυαρών συμβούλων του. Η συνήθεια αυτή είχε ξεκινήσει πρώτη φορά στη Γερμανία, το 1539. Το σπίτι βρισκόταν στην οδό Κυδαθηναίων, η οποία τα μεσαιωνικά χρόνια ονομαζόταν "πλατέα Ρούγα του Αλίκοκκου». Οι Βαυαροί της έδωσαν το όνομα Κυδαθηναίων, από τον δήμο της αρχαίας Αθήνας που βρισκόταν βορειοανατολικά της Ακρόπολης. Ήταν από τα πρώτα σπίτια που σχεδίασαν οι αρχιτέκτονες Στ. Κλεάνθης και Εδ. Σάουμπερτ, το οποίο είχε δικαίωμα ύδρευσης, καθώς ο Παπαρρηγόπουλος είχε χρηματοδοτήσει την επισκευή του δικτύου.

Στην οικία αυτή είχαν μείνει ο Λουδοβίκος της Βαυαρίας, ο βασιλιάς Όθωνας και πολλοί περιηγητές που επισκέφθηκαν την Αθήνα μετά τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους. Το σπίτι της οικογένειας Παπαρρηγόπουλου είναι απέναντι από την εκκλησία της Μεταμορφώσεως στην Πλάκα. Ήταν ένα τριώροφο κτίριο, όπου πραγματοποιήθηκε μια από τις πρώτες δεξιώσεις της Αθήνας, προς τιμήν της βαυαρικής φρουράς. Σύμφωνα με μαρτυρίες της εποχής, εκείνη την ημέρα στο σπίτι της οδού Κυδαθηναίων είχαν παραβρεθεί Έλληνες και ξένοι πολιτικοί με τις γυναίκες τους.

Το μενού της εκδήλωσης περιελάμβανε σουπέ από «ψητούς τράγους», «ισπανικό άρτο» και λεμονάδα. Πριν τον Παπαρρηγόπουλο, στο σπίτι κατοικούσε ο Ρώσος διπλωμάτης και πρώην μέλος της φιλικής εταιρείας, Γαβριήλ Κατακάζης με τη γυναίκα του. Τότε, είχε οργανωθεί χορός «μεταμφιεσμένων» σύμφωνα με αρχαιοελληνικά έθιμα - έτσι οι καλεσμένοι ντύθηκαν αρχαίοι θεοί. Ο Ρώσος αρχιτέκτονας Βλαδίμηρος Δαβίδοφ, είχε περιγράψει στο έργο του «Οδοιπορικοί Σημειώσεις» τη διαμονή του στο συγκεκριμένο σπίτι ως εξής: «Η ευρύχωρος οικία εν ή διαμένει ο πρεσβευτής ημών κέκτηται ωραίαν θέαν προς τον ναόν του Ολυμπίου Διός, προς τον αποξηραθέντα σχεδόν ποταμόν Ιλισσόν και προς τον Υμηττόν»....

Πηγή: Μηχανή του Χρόνου